

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Hoe zit u de eerste week van juli?

Dongelmans, Berry

Citation

Dongelmans, B. (2016). Hoe zit u de eerste week van juli? In *Aries netwerk: een constructicon* (pp. 67-69). Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3213669>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3213669>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

21. Hoe zit u de eerste week van juli?

Berry Dongelmans, Universiteit Leiden¹

Afspreken is tegenwoordig een vak apart. Met een of twee mensen een afspraak maken is nog net te doen, als de betrokkenen tenminste fysiek ter plekke zijn en de agenda's gelijk getrokken kunnen worden. Is een van de drie er niet, dan wordt zo'n afspraak meteen een stuk gecompliceerder. Een van de twee belooft aan de ander de derde persoon te contacteren en aan de ander snel te laten weten of de derde persoon ook kan, want voor een en twee het weten zijn hun agenda's op de gewraakte tijd al volgelopen.

Met vier en meer is het bijna standaard een datumprikker te gebruiken. Via www.datumprikker.nl (tegenwoordig: *WeCal Planner*), www.afspreken.nl, www.doodle.com of www.prikjedatum.nl lijken afspraken met vier – zes – acht – tien mensen eenvoudig, snel en op afstand gemaakt te kunnen worden, maar de praktijk is nogal eens teleurstellend. Zeker als het uitgangspunt is dat iedereen moet kunnen en dus alle betrokkenen moeten wachten tot ook alle vier – zes – acht – tien hebben gereageerd.

De ervaring leert dat je beter niet als eerste kunt reageren om je datum/data te prikken, want je blokkeert onnodig een hoop tijden in je eigen agenda. Als je even 'collegiaal' wacht totdat anderen hebben gereageerd, zie je al snel welke tijden procentueel het wel zullen worden en ook wie er – want ook bij het prikken van een datum speelt een pikorde op de achtergrond mee – al hebben gereageerd.

In het bovenstaande worden nogal eens metaforen gebruikt die refereren aan papieren agenda's, terwijl het in de praktijk toch vooral om *iPhones*, *tablets* en *pc's* gaat. De e-mail werkt een-op-een wel makkelijker, maar ook daar zijn over en weer drie, vier, vijf mailtjes nodig om tot een geschikte datum

Hoe zit u de eerste week van juli?

en tijd te komen. Er is een uitnodiging met een specifieke dag en tijd, ik mail dat ik dan niet kan en doe een ruim tegenvoorstel – komende week heb ik nog een vrij maagdelijke agenda – en krijg als antwoord dat ‘ze dan op vakantie is’, met de toevoeging: ‘Hoe zit u de eerste week van juli?’

Letterlijk en figuurlijk probeer ik *zitten* een (metaforische) inhoud te geven in navolging van: ‘De usb-stick zit [bevindt zich] in mijn jaszak’ en ‘De lijster zit [staat] op de dakrand’, maar een vervangend werkwoord vinden kost me moeite. Ook de elektronische Van Dale geeft geen aanknopingspunt voor dit specifieke gebruik van *zitten*. Zelfs Van den Toorn (1975), die zich uitvoerig heeft gebogen over de semantische kenmerken van *liggen*, *staan* en *zitten*, biedt geen soelaas. Aan het eind van zijn artikel zegt hij wel dat hij bij het ontdekken van mogelijke wetmatigheden speciale gevallen als ‘in de penarie zitten, in de war zitten, in scheiding liggen, etc.’ (Van den Toorn 1975: 464) buiten beschouwing heeft gelaten.

Tja, dan weet ik als taalgebruiker nog steeds niet waarom deze student niet schreef: ‘Hoe *staat* u de eerste week van juli?’ of ‘Hoe *ligt* u de eerste week van juli?’ Blijkbaar gebruikt ze *zitten* op grond van een ook in Van den Toorn (1975) te vinden ‘intuïtieve systematiek’, wellicht in navolging van ‘die dag zit ik al vol’ of ‘op zaterdag zit ik moeilijk’, allemaal actueel in het domein van een afspraak maken. ‘Hoe *ligt* u de eerste week van juli?’ zou gezien de zomerperiode toch meer voor de hand hebben gelegen, maar misschien zag ze me liever achter mijn bureau *zitten* om toch maar snel die afspraak met haar te kunnen maken. Hoe taal werkt, het blijft een raadsel.

Noten

1. Met dank aan Ton van der Wouden.

Hoe zit u de eerste week van juli?

Referenties

Toorn, M. van den (1975). Over de semantische kenmerken van *staan*, *liggen* en *zitten*. *De nieuwe taalgids* 68, 458-464.